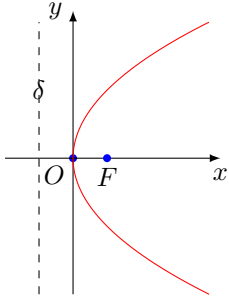
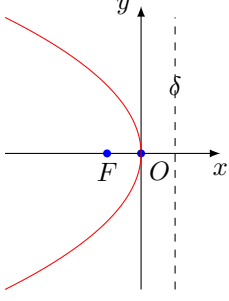
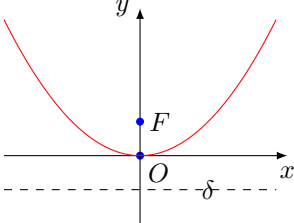
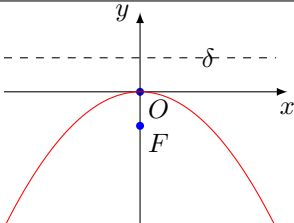

Seminar Parabola

Partea I

Tipuri de parabole

Tipul ecuației	Semiplan	Focar	Directoare	Grafic	Ecuații explicite	Ecuații parametrice
$y^2 = 2px$	$x \geq 0$	$F(\frac{p}{2}, 0)$	$\delta : x = -\frac{p}{2}$		$y = \sqrt{2px}, x \geq 0$	$\begin{cases} x = \frac{t}{2p}, \\ y = t, \end{cases} t \in \mathbb{R}$
$y^2 = -2px$	$x \leq 0$	$F(-\frac{p}{2}, 0)$	$\delta : x = \frac{p}{2}$		$y = \sqrt{-2px}, x \leq 0,$	$\begin{cases} x = -\frac{t}{2p}, \\ y = t, \end{cases} t \in \mathbb{R}$
$x^2 = 2py$	$y \geq 0$	$F(0, \frac{p}{2})$	$\delta : y = -\frac{p}{2}$		$y = \frac{x^2}{2p}, x \in \mathbb{R}$	$\begin{cases} x = t, \\ y = \frac{t^2}{2p}, \end{cases} t \in \mathbb{R}$
$x^2 = -2py$	$y \leq 0$	$F(0, -\frac{p}{2})$	$\delta : y = \frac{p}{2}$		$y = -\frac{x^2}{2p}, x \in \mathbb{R}$	$\begin{cases} x = t, \\ y = -\frac{t^2}{2p}, \end{cases} t \in \mathbb{R}$

Partea II

Exerciții

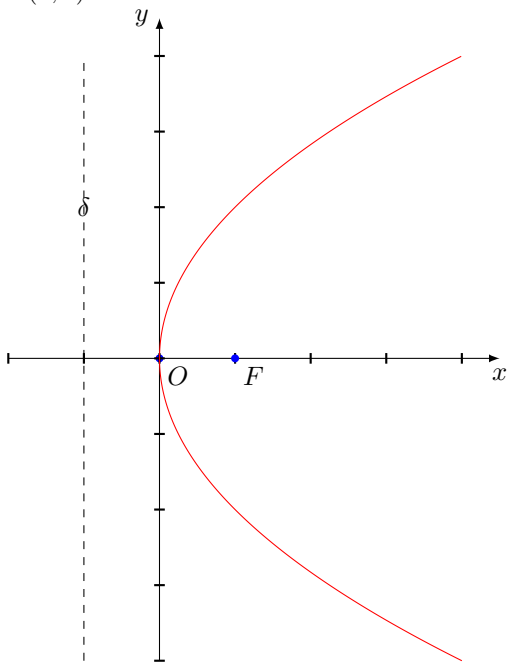
Exercițiul 1. Pentru următoarele parabole, determinați coordonatele focarelor, vârfurilor, excentricitatea, ecuațiile directoarelor apoi reprezentați-le grafic într-un sistem de coordonate ales convenabil. Scrieți toate tipurile de ecuații pentru parabole.

- (a) $y^2 = 4x$;
(b) $y^2 = 20x$;
(c) $y^2 = -6x$;
(d) $y^2 = -x$;
- (a) $x^2 = 4y$;
(b) $x^2 = 5y$;
(c) $x^2 = -16y$;
(d) $x^2 = -3y$;
- (a) $y^2 = 8x - 2$;
(b) $y^2 = 6x + 4$.

Soluție:

1. (a) **Parabolă**

Parabola este de tipul $y^2 = 2px$, deci parabola este situată în semiplanul, $x \geq 0$ și are ca axă de simetrie Ox . Parametrul este $p = 2$, deci focarul este $F(p/2, 0) = F(1, 0)$ și directoarea are ecuația: $\delta : x = -\frac{p}{2} = -1$. Punct $A(1, 2) \in \mathcal{P}$. Excentricitatea este 1.

Ecuația canonică $y^2 = 4x$

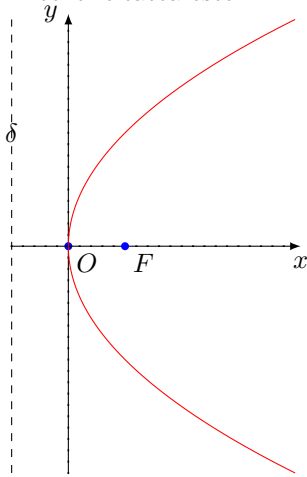
Ecuații explicite $y = \pm 2\sqrt{x}, x \geq 0$.

Ecuații parametrice $\begin{cases} x = \frac{t^2}{4} \\ y = t, \quad t \in \mathbb{R}. \end{cases}$

- (b) **Parabolă**

Parabola este de tipul $y^2 = 2px$, deci parabola este situată în semiplanul, $x \geq 0$ și are ca axă de simetrie Ox . Parametrul este $p = 10$, deci focarul este $F(p/2, 0) = F(5, 0)$ și directoarea are ecuația: $\delta : x = -\frac{p}{2} = -5$.

Excentricitatea este 1.

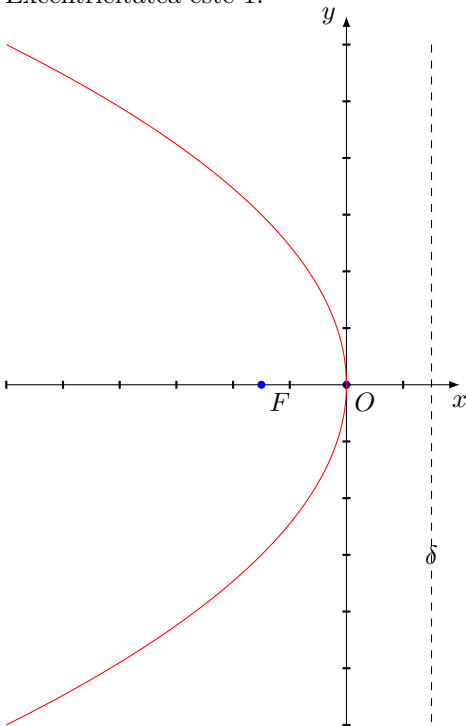
Ecuția canonică $y^2 = 20x$

Ecuții explicite $y = \pm 2\sqrt{5x}, x \geq 0$.

Ecuții parametrice $\begin{cases} x = \frac{t^2}{20} \\ y = t, \quad t \in \mathbb{R}. \end{cases}$

(c) **Parabolă**

Parabola este de tipul $y^2 = -2px$, deci parabola este situată în semiplanul, $x \leq 0$ și are ca axă de simetrie Oy . Parametrul este $p = 3$, deci focarul este $F(-\frac{p}{2}, 0) = F(-1.5, 0)$ și directoarea are ecuația: $\delta : y = \frac{p}{2} = 1.5$. Excentricitatea este 1.

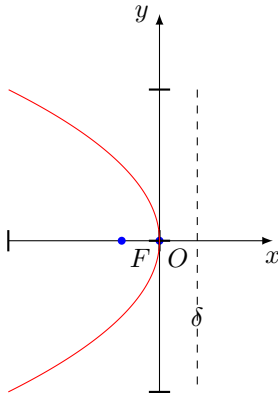
Ecuția canonică $y^2 = -6x$

Ecuții explicite $y = \pm\sqrt{-6x}, x \leq 0$

Ecuții parametrice $\begin{cases} x = -\frac{t^2}{6} \\ y = t, \quad t \in \mathbb{R} \end{cases}$

(d) **Parabolă**

Parabola este de tipul $y^2 = -2px$, deci parabola este situată în semiplanul, $x \leq 0$ și are ca axă de simetrie Oy . Parametrul este $p = \frac{1}{2}$, deci focarul este $F(-p/2, 0) = F(-0.25, 0)$ și directoarea are ecuația: $\delta : y = \frac{p}{2} = 0.25$. Excentricitatea este 1.

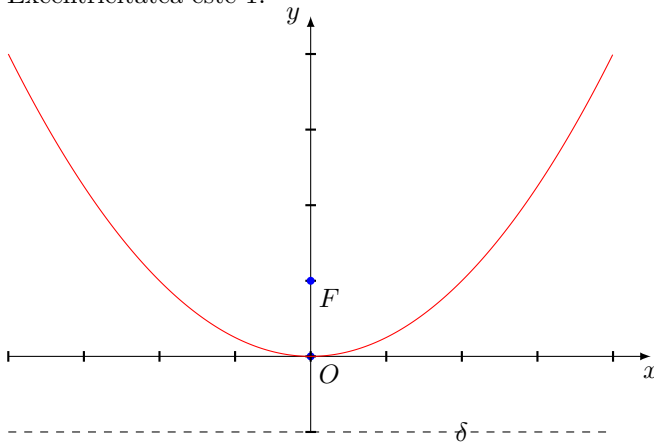
Ecuția canonică $y^2 = -x$

Ecuții explicite $y = \pm\sqrt{-x}, x \leq 0$

Ecuții parametrice $\begin{cases} x = -t^2 \\ y = t, \end{cases} t \in \mathbb{R}$

2. (a) **Parabolă**

Parabola este de tipul $x^2 = 2py$, deci parabola este situată în semiplanul, $y \geq 0$ și are ca axă de simetrie Ox . Parametrul este $p = 2$, deci focarul este $F(0, p/2) = F(0, 1)$ și directoarea are ecuația: $\delta : x = \frac{p}{2} = -1$. Excentricitatea este 1.

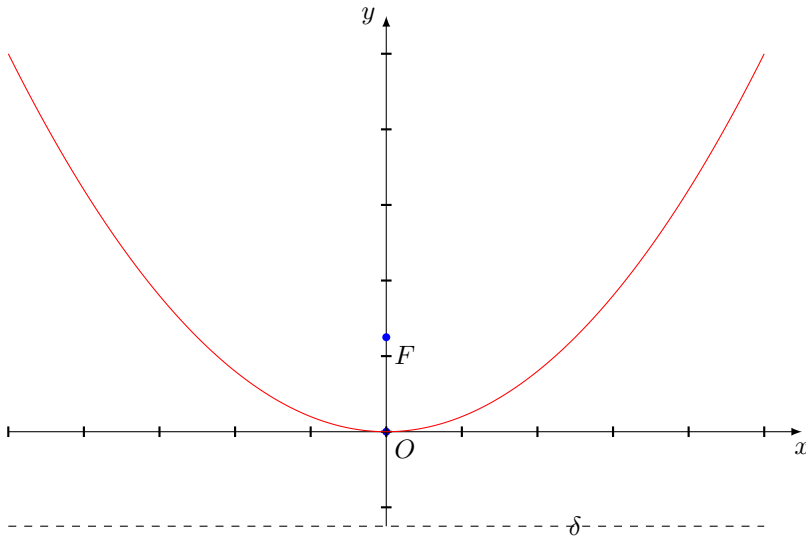
Ecuția canonică $x^2 = 4y$

Ecuții explicite $y = \frac{x^2}{4}, x \in \mathbb{R}$.

Ecuții parametrice $\begin{cases} x = t \\ y = \frac{t^2}{4}, \end{cases} t \in \mathbb{R}$

(b) **Parabolă**

Parabola este de tipul $x^2 = 2py$, deci parabola este situată în semiplanul, $y \geq 0$ și are ca axă de simetrie Ox . Parametrul este $p = 2.5$, deci focarul este $F(0, p/2) = F(0, 1.25)$ și directoarea are ecuația: $\delta : x = \frac{p}{2} = -1.25$. Excentricitatea este 1.

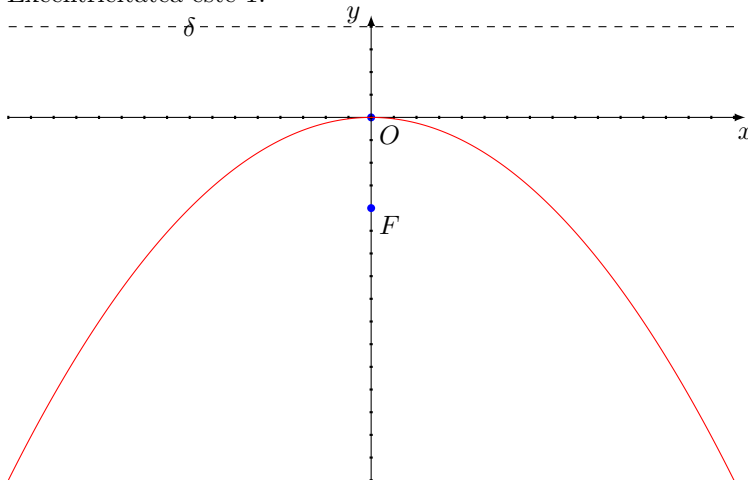
Ecuția canonică $x^2 = 5y$

Ecuții explicite $y = \frac{x^2}{5}, x \in \mathbb{R}$.

Ecuții parametrice $\begin{cases} x = t \\ y = \frac{t^2}{5}, t \in \mathbb{R} \end{cases}$

(c) **Parabolă**

Parabola este de tipul $x^2 = -2py$, deci parabola este situată în semiplanul, $y \leq 0$ și are ca axă de simetrie Ox . Parametrul este $p = 8$, deci focarul este $F(0, -p/2) = F(0, -4)$ și directoarea are ecuația: $\delta : y = \frac{p}{2} = 4$. Excentricitatea este 1.

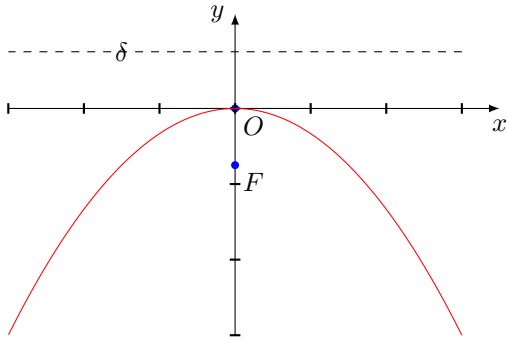
Ecuția canonică $x^2 = -16y$

Ecuții explicite $y = -\frac{x^2}{16}, x \in \mathbb{R}$.

Ecuții parametrice $\begin{cases} x = t \\ y = -\frac{t^2}{16}, t \in \mathbb{R} \end{cases}$

(d) **Parabolă**

Parabola este de tipul $x^2 = -2py$, deci parabola este situată în semiplanul, $y \leq 0$ și are ca axă de simetrie Ox . Parametrul este $p = 1.5$, deci focarul este $F(0, -p/2) = F(0, -0.75)$ și directoarea are ecuația: $\delta : y = \frac{p}{2} = 0.75$. Excentricitatea este 1.

Ecuția canonică $x^2 = -3y$

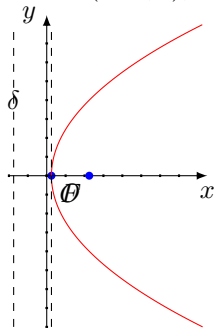
Ecuții explicite $y = \frac{x^2}{3}, x \in \mathbb{R}$.

Ecuții parametrice $\begin{cases} x = t \\ y = -\frac{t^2}{3}, \quad t \in \mathbb{R} \end{cases}$

- (a) Considerăm schimbarea de reper $\begin{cases} x' = x - \frac{1}{4} \\ y' = y. \end{cases}$

În noul reper, ecuația devine $y'^2 = 8x'$. Parabola este de tipul $y'^2 = 2px'$, deci parabola este situată în semiplanul, $x' \geq 0$ și are ca axă de simetrie $O'x'$. Parametrul este $p = 4$, deci focarul este $F(p/2, 0) = F(2, 0)$ și directoarea are ecuația: $\delta : x' = -\frac{p}{2} = -2$.

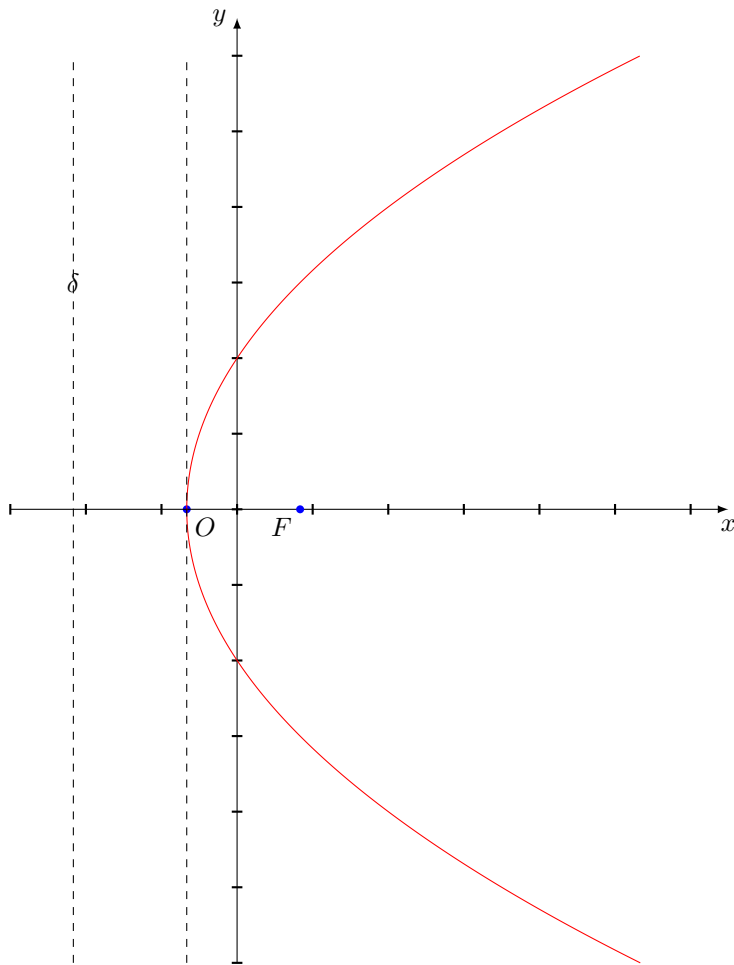
Revenind în reperul inițial, parabola este situată în semiplanul, $x \geq -0.25$ și are ca axă de simetrie Ox . Vârful este $O'(0.25, 0)$, focarul este $F(2 + 0.25, 0) = F(2.25, 0)$ și directoarea are ecuația: $\delta : x = -2 + 0.25 = -1.75$.

- (b) Considerăm schimbarea de reper $\begin{cases} x' = x + \frac{2}{3} \\ y' = y. \end{cases}$

În noul reper, ecuația devine $y'^2 = 6x'$. Parabola este de tipul $y'^2 = 2px'$, deci parabola este situată în semiplanul, $x' \geq 0$ și are ca axă de simetrie $O'x'$. Parametrul este $p = 3$, deci focarul este $F(p/2, 0) = F(1.5, 0)$ și directoarea are ecuația: $\delta : y' = -\frac{p}{2} = -1.5$.

Revenind în reperul inițial, parabola este situată în semiplanul, $x \geq -\frac{2}{3}$ și are ca axă de simetrie Ox . Vârful este $O'(-\frac{2}{3}, 0)$, focarul este $F(\frac{3}{2} - \frac{2}{3}, 0) = F(\frac{5}{6}, 0)$ și directoarea are ecuația: $\delta : x = -\frac{3}{2} - \frac{2}{3} = -\frac{13}{6}$.

Exercițiul 2. Scrieți ecuațiile parabolilor determinate prin condițiile următoare:

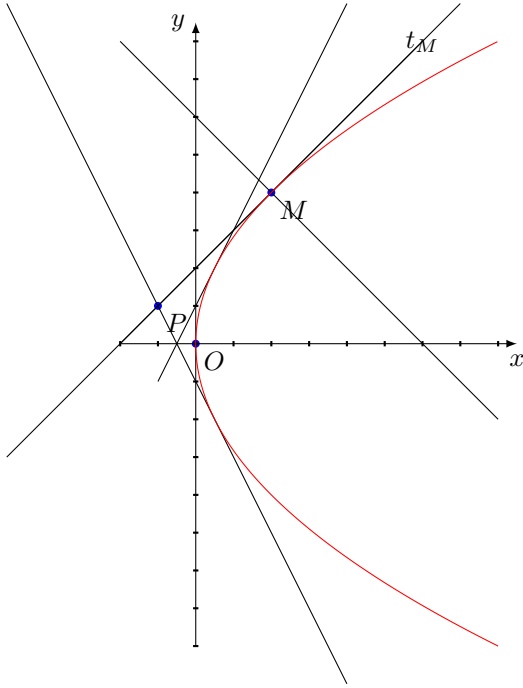
1. parabola cu focarul $F(3,0)$ și directoarea $(\delta) x = -3$;
2. parabola cu focarul $F(2,1)$ și directoarea $(\delta) 3x + 4y - 1 = 0$;
3. parabola cu axa Ox ca axa de simetrie, tangenta în varf axa Oy , știind că e tangenta dreptei $y - 2x - 2 = 0$.

Soluție:

1. Fie $\mathcal{P}$ parabola dată. Din faptul că F focar și δ directoare, rezultă că parabola are ecuația de forma $y^2 = 2px$ cu parametrul $p = 6$.
2. Din definiția parabolei, $P \in \mathcal{P}$ dacă $d(P, F) = d(P, \delta)$. Obținem: $\sqrt{(x-2)^2 + (y-1)^2} = \frac{|3x+4y-1|}{\sqrt{9+16}} \Rightarrow 25(x^2 - 4x + 4 + y^2 - 2y + 1) = (3x + 4y - 1)^2 \Rightarrow (16x^2 + 9y^2 + 24xy - 94x - 42y + 124) = 0$.
3. Din faptul că parabola are axa de simetrie, obținem că parabola poate fi de tipul $y^2 = 2px$ sau $y^2 = -2px$. Punem condiția ca dreapta să fie tangentă parabolei. Obținem că ecuația $(2x+2)^2 = \pm 2px$ trebuie să aibă soluție unică: $2x^2 + 4x + 2 = \pm px \Rightarrow 2x^2 + (4 \pm p)x + 2 = 0 \Rightarrow (4 \pm p)^2 - 16 = 0 \Rightarrow p_1 = 8, p_2 = p_3 = 0, p_4 = -8$.

Exercițiul 3. Fie parabola $(\mathcal{P}) y^2 - 8x = 0$.

1. Scrieți ecuațiile tangentei și normalei în $M(2,4)$ la parabolă.
2. Determinați ecuația tangentei la parabolă paralelă cu dreapta $y = 2x$.
3. Scrieți ecuațiile tangențelor la parabolă duse din punctul exterior $P(-1,1)$.

Soluție:

Parametrul este $p = 4$.

1. Să observăm că $M \in \mathcal{P}$.

Ecuția tangentei în punctul M este dată de: $t_M : y \cdot 4 - 4(x+2) = 0 \iff t_M : -4x + 4y - 8 = 0 \iff -x + y - 2 = 0$.

Normala în punctul M , n_M , este dată de: $\begin{cases} M \in n_M, \\ n_M \perp t_M \end{cases} \Rightarrow n_M : \frac{x-2}{-1} = \frac{y-4}{1} \iff n_M : x - 2 = -y + 4 \iff n_M : x + y - 6 = 0$.

2. Ecuția tangentei la parabolă de pantă m este $(t_m) : y = mx + \frac{p}{2m}$. În cazul nostru, aceasta devine: $(t_2) : y = 2x + \frac{4}{2} \iff y = 2x + 1$.

3. Considerăm o dreaptă care trece prin P : $y - y_0 = m(x - x_0) \Rightarrow y - 1 = m(x + 1)$.

Obținem ecuația pantelor: $2m^2x_0 - 2y_0m + p = 0 \Rightarrow -2m^2(-1) + 2m + 8 = 0 \Rightarrow m_{1,2} = \frac{y_0 \pm \sqrt{y_0^2 - 2px_0}}{2x_0} = \frac{1 \pm \sqrt{1+8}}{-2} \Rightarrow m_1 = -2, m_2 = 1$. Obținem ecuațiile tangentelor $t_1 : y = -2x - 1, t_2 : y = x + 2$.

Exercițiul 4. Fie parabola $(\mathcal{P}) x^2 + 4y = 0$.

1. Scrieți ecuațiile tangentei și normalei în $M(2, -1)$ la parabolă.
2. Determinați ecuația tangentei la parabolă paralelă cu dreapta $y = 2x$.
3. Scrieți ecuațiile tangentelor la parabolă duse din punctul exterior $P(-1, 2)$.

Soluție: Parametrul este $p = 2$.

1. Să observăm că $M \in \mathcal{P}$.

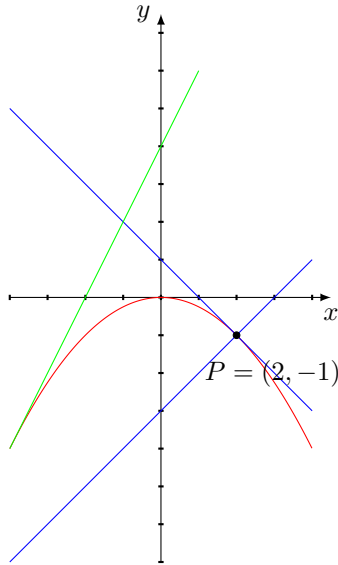
Ecuția tangentei în punctul M este dată de: $t_M : 2x + 2(y - 1) = 0 \iff t_M : x + y - 1 = 0$.

Normala în punctul M , n_M , este dată de: $\begin{cases} M \in n_M, \\ n_M \perp t_M \end{cases} \Rightarrow n_M : \frac{x-2}{1} = \frac{y+1}{1} \iff n_M : x - y - 3 = 0$

2. Ecuția tangentei la parabolă de pantă m este $(t_m) : y = 2x + n$. Punem condiția ca sistemul format de parabolă și dreaptă să aibă ca soluție un punct dublu: $x^2 + 4(2x + n) = 0 \Rightarrow x^2 + 8x + 4n = 0 \Rightarrow n = 4$.

3. Considerăm o dreaptă care trece prin P : $y - y_0 = m(x - x_0) \Rightarrow y - 2 = m(x + 1)$.

Intersectăm dreapta cu parabola și punem condiția ca ecuația absciselor să aibă ca soluție un punct dublu: $x^2 + 4m(x + 1) + 8 = 0 \iff x^2 + 4mx + 4(m + 2) = 0 \Rightarrow \Delta = 0 \iff 4m^2 - 4m - 8 = 0 \Rightarrow m_1 = 2, m_2 = -1$. Obținem ecuațiile tangentelor $t_1 : y = 2x + 4, t_2 : y = -x + 1$.

Exercițiul 5. (Proprietatea optică a a parabolei) Tangenta și normala la parabolă, într-un punct oarecare M al ei, sunt respectiv bisectoarea interioară și bisectoarea exterioară a unghiului $\widehat{FMN}$, cu $MN \perp \delta$, $N \in \delta$, δ fiind directoarea parabolei.

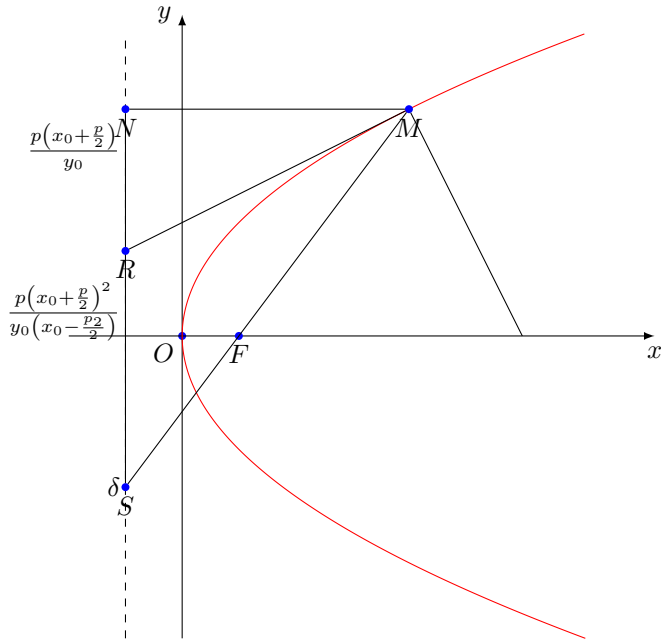
Soluție: Fără a restrânge generalitatea, presupunem că parabola are ecuația: $y^2 = 2px$ și $M(x_0, y_0)$ are $y_0 > 0$. Directoarea are ecuație: $\delta : y = -\frac{p}{2}$.

Tangenta în M are ecuația $t_M; yy_0 = p(x + x_0)$. Fie $\{R\} = t_M \cap \delta$. Obținem coordonatele lui R : $R\left(-\frac{p}{2}, \frac{p(x_0 - \frac{p}{2})}{y_0}\right)$.

Coordonatele lui N sunt: $N(-\frac{p}{2}, y_0)$. Obținem: $MN = x_0 + \frac{p}{2}$, $NR = \frac{p(x_0 + \frac{p}{2})}{y}$. Fie $\{S\} = MF \cap \delta$. Obținem coordonatele

lui S : $S(-\frac{p}{2}, \frac{py_0}{\frac{p}{2} - x_0})$. Obținem $RS = \frac{p(x_0 + \frac{p}{2})^2}{y_0(x_0 - \frac{p}{2})}$, $RS = \frac{p(x_0 + \frac{p}{2})^2}{y_0(x_0 - \frac{p}{2})}$.

Triunghiul MNS este dreptunghic, deci $MS = \sqrt{MN^2 + NS^2} = \frac{(x_0 + \frac{p}{2})^2}{x_0 - \frac{p}{2}}$. Observăm că $\frac{MN}{MS} = \frac{NR}{RS}$, deci din reciproca teoremei bisectoarei rezultă concluzia. Avem următoarea figură:

Teorema 1. Fie o dreaptă δ , un punct F exterior acesteia și $e > 0$. Atunci locul geometric al punctelor P din plan cu proprietatea că raportul $\frac{d(P,F)}{d(P,\delta)} = e$ este:

1. o hiperbolă, dacă $e > 1$;
2. o elipsă, dacă $e < 1$;

3. o parabolă, dacă $e = 1$.

Demonstrație. Considerăm reperul cu axa absciselor perpendiculara din F pe δ , originea un punct deocamdată nefixat pe această perpendiculară, și $Oy \perp Ox$. Presupunem că în raport cu acest reper $F(c, 0)$ și $\delta : x = d$. Atunci P este un punct al locului geometric dacă și numai dacă

$$(x - c)^2 + y^2 = e|x - d|.$$

Ridicând această relație la pătrat rezultă

$$(1 - e^2)x^2 + y^2 + 2(de^2 - c)x + c^2 - d^2e^2 = 0 : \quad (1)$$

Dacă $e \neq 1$ alegem O astfel încât $de^2 - c = 0$, deci $c^2 - d^2e^2 = e^2d^2(e^2 - 1)$ și ecuația (8) devine

$$\frac{x^2}{d^2e^2} + \frac{y^2}{d^2e^2(1 - e^2)} = 1.$$

Dacă $e \in (0, 1)$ rezultă că P aparține unei elipse, iar dacă $e > 1$ rezultă că P aparține unei hiperbole. Observăm că $a = e|d| = \frac{|c|}{e}$.

Dacă $e = 1$, (8) devine

$$y^2 + 2x(d - c) + c^2 - d^2 = 0.$$

Alegem O astfel încât $d = -c$, deci ecuația devine $y^2 = 2px$, cu $p = 2c$. În cazul acesta P aparține unei parabole.

Reciproc, am demonstrat deja că dacă P aparține unei elipse, unei hiperbole ori unei parabole, el are proprietatea $\frac{d(P, F)}{d(P, \delta)} = e$, cu $e = \frac{c}{a}$ în primele două cazuri și $e = 1$ pentru parabolă. $\square$

Partea III

Temă

Exercițiul 6. Pentru următoarele parabole, determinați coordonatele focarelor, vârfurilor, excentricitatea, ecuațiile directoarelor apoi reprezentați-le grafic într-un sistem de coordonate ales convenabil.

1. $y^2 = 8x$;
2. $y^2 = -10x$;
3. $x^2 = 8y$;
4. $x^2 = -y$
5. $y^2 = 4x + 4$.

Exercițiul 7. Scrieți ecuațiile parabolilor determinate prin condițiile următoare, apoi reprezentați-le grafic:

1. parabola cu focarul $F(-2, 0)$ și directoarea $(\delta) x = 2$;
2. parabola cu focarul $F(0, 4)$ și directoarea $(\delta) y = -4$;
3. parabola cu focarul $F(0, -1)$ și directoarea $(\delta) y = 1$;

Exercițiul 8. Considerăm parabola $(\mathcal{P}) : x^2 = 4y$.

1. Scrieți ecuațiile tangentei și normalei în $M(2, 1)$ la parabolă.
2. Determinați ecuația tangentei la parabolă paralelă cu dreapta $y = 4x$.
3. Scrieți ecuațiile tangentelor la parabolă duse din punctul exterior $P(4, 2)$.

Exercițiul 9. Considerăm parabola $(\mathcal{P}) : y^2 = 2x$.

1. Scrieți ecuațiile tangentei și normalei în $M(2, 2)$ la parabolă.
2. Determinați ecuația tangentei la parabolă paralelă cu dreapta $y = 4x$.
3. Scrieți ecuațiile tangentelor la parabolă duse din punctul exterior $P(-2, 2)$.

Exercițiul 10. Fie T_1 și T_2 punctele de contact ale tangentei duse din $P(x_0, y_0)$ la o conică nedegenerată (considerați ecuații canonice). Atunci dreapta T_1T_2 are ecuația obținută din ecuația conicii prin dedublare în P . Numim dreapta T_1T_2 polara lui P în raport cu conica dată.